

Bérmestől levélköl el nem fogadtatnak.

Előzetési árak:

Helyben készletben, vagy
vidékre postán küldve:
Egyes évre . . . 2 forint 50
Félévre . . . 1 " 50
Negyedévre . . . 1 " 25
Külföldre évre 30 frank.
Külföldre félévre 15 frank.

Egyes évre más árt. a kapható
kiosztóval és Gross György
fotokollékturájában

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közvilágosítási és szépirodalmi lap.

Az E M K E. brassomegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek

hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztési iroda

Brassó, Kolostor-utca 28. szám alatt,
hárs a lap szellemi irányító közelmunkák intézője.

A szerkesztést felold:

F E R E N C Z S Z O C S.

Kiadás ára 200 székely.

A lap kiadó-hivatala:

Brassó, Kolostor-utca 28. sz. a.
Ide küldendő az előfizetői pénzek és hirdetések díjai.

Hirdetőknek feltételként a kiadó-hivatalban

Hirdetéseket díjjal:

4 hasabos gimnázium vagy
más helyre 4 kr. Nagyobb és
hosszabb hirdetéseknek külön
díjat kell fizetni. Minden egyes hirdeté-
snek után meg kellő 30 kr.
bérlettel fizetni.

NYITOTT KISZÁMLÁNY 200 székely
Hirdetők és NYITOTT díjjal
előre fizetendő.

A dualizmusért.

Taaffe gróf nem fektet különös szót
Schwarzenberg Károly hercegre és ennek
nyilatkozataira. Ezt állítja ő és ezzel in-
dokolja azon körülményt, mely mindenki-
nek oly rendkívül feltűnt, hogy t. i. az osz-
trák miniszterelnök, midőn a nevezetes
feudál-kerlikális beszélgetés az osztrák kő-
püvölésében ismeretes gesszét tartotta,
azonnal rögtönzött egy választ, e választ
ma azonban a Schwarzenberg levele-
nek csak azon részére retekelték, mely
egy cseh miniszter kinevezéséről szól,
ellenben a reakciónak herceg ugyan-
azon beszéddel gyúnyos és fénytelen ki-
rohantási a dualizmus ellen teljesen mel-
lőzte. Pedig itt nagyon nyílt igaz a ő
ellenállásának, mert ama Schwarzenberg
egy igen veszedelmes pártot vezet, mely
párt megészálta tárgy a bécsi hóburg
előszókat és hátulról lépésit a még nem
egy főberzög palotának bizalmasabb he-
lyiségeire is meg tudott futakodni.

Különböz gróf Taaffe azóta egyenes
nyilatkozatot tett a dualizmus felvetés
tiszteletre s ezen kezgőzi alap állandó jele-
me mellett, mely nyilatkozat egyenes és
szabatoszok tekintetében mi kívánai váltot
sem hagy fenn. De a legközbő ideje is
volt már neki, — mert a „Pester Corres-
pondenz“ — írta az osztrák képviselő-
házának ugyanazon ülésében, a melyben
gróf Taaffe nyilatkozott, mint egy nagy
párt vezető Hohenzauer gróf is hallatta
szavát, és e teremtője a hírhedt alap-
csikelyének, melyek a federalizmust kor-
mányozási elvű akartak emelni, nem be-
szélt arról, hogy a maga részéről ő is
becsületlenül respékálja a dualizmust . . .

De igenis tett és nyilatkozatot, és
pedig a legválasztható és legátörököst
tanácsban, a tengerre vezető a birodalmi
tanácsban, a tiszteltetett mélt Javorszki.
És ő nem érte be annyival, hogy a duali-
zmust mint magában álló valamit vagy
mint a belső megkülönböztetés és alkotás-
nyegesség kezességét dicsérje, hanem azt is
kiemelte, hogy mennyire teljes elég erőse
a monarchiát csak a dualizmus, hogy
hatékonyan fellépésben és azon aspi-
rációk ellen és teljesen egyenlőre tagja le-
hessen a hármass szövetségben. Valóban
melyen tájlandó, hogy magukban nem
jelentékeny mozzanatok tartják vissza
a lenyeleket attól, hogy szorosabb össze-
kötésbe lépjenek a német-szabadalvi
baloldallal, mely az összekötést nekik
már ismételtten felajánlotta. Mondják, hogy
a bécsi reichsrath legújabb kinyilatko-
zása egy tekintélyes része konzervatív s ez okból
nem bírhatók rá, hogy mint egyenes ellen-
fél lépjenek fel a Hohenzauer-nél szem-
ben. Valóban fontosabb lenne nekik egy ilyen
nuance-dolog, mint nemzetük életére, a
mint oly preguansan megjelölte az vezér-
kő Javorszki, midőn Oroszországgal em-
lítettve?

Még különböz mint Javorszki gróf ke-
zeben van — mint jól értesült bel-
szókatok biztosít — a német-szabadalvi
pártból, a Corinini-klubból, a lenyelek-
ből és a Hohenzauer-nél mérsékelt kon-
servatívijából (Hohenzauer-nél) egy meg-
bízható állandó egyívó többséget alakítani,
vagyis olyan többséget, mely elnapol min-
den elvi politikai vitás kérdést és csupán
reformoknál foglalkozik az anyagi törvény-
hozás terén.

A rendelkezési alapot, a német-sza-

hadalveket oppozícióra folytán elvetette a
birodalmi tanács képviselőihez: Gróf Taaffe
elvére kijelentette bár, hogy ő ez alap
megszárazását egy elvetését nem tekin-
ti bár bizalmi kérdésként, tehát abból nem
is fog következtetéseket levonni sem ma-
gára, sem kabinetére; de ezzel még ki-
tűnt, hogy a németek nélkül, vagy éppen
ellenük nem tud kormányozni. A dualizmus
érdekében igen kívánatos lenne, hogy a
birodalmi tanács loyális elemei egyvőre meg-
egyezzeljenek egy többséggel. Taaffe grófnál,
mert még mindig lehetséges ez is.

Román dolgok.

Házmotóráz történt — így írja a
Gazeta: — „Balassaián Ungváron Miklós VIII.
gyman. osztálybeli tanulói, meg pedig dar-
a — orosz — akadémista, Todor Bilint al-
büre, egy jegyző, ekezt és székely kinevelőben
bement a gymnasiumba s a nélkül, hogy egy
tanár útvesztésben volt, vagy a gymnasium
valamely előadóját értesítéssel róla, az ór-
sáds alát bement a VIII. osztályba és Un-
gáron Miklós kiadást kért. Ezt aztán ki-
vitték az iskolából, ellátott szállításra s azt
megparancsolták, hogy álljék meg az első
középsé modorlatán. Ez alát a szoba min-
den zugát felkutatták, keresvén a román tanu-
lók Bolygák. Mindegyik sem találta
a tanult a járásiöröszöghöz, a hol jegy-
könyvet vittek fel és a tanulók előcsa-
tották.“

Ennyi a nagy esemény s most halljuk a
Gaz. okoskodását: „Fellátott ezeknek a ma-
gyar paduroknak dar- a grobian — ma-
gavetelőre. Hisztnek, hogy a románok nem
fogják eljutni a tanult ilyen dar- a székely
magyarizást a nélkül, hogy illő előzetleg ne
kérdjék, mint hiszen Európában és nem
Ázsiában élünk.“ Ezer meg mi azt izenők a

Gazetának, hogy olvassa el a néki Deák Pa-
kás „Fogszám történetét“. Látni fogja, hogy
nem így járt el az abszolút monarchia 1852-ben
az ő h közegzeivel Birt rendkiváratján vezet-
tése alatt a maros-vásárhelyi kollégium ifju-
sággal. Látni fogja, ha rajon kérték-e előre
a tanárak és iskolai főnökök engedelmét
arra, hogy mindegyik gyáralan megrohanta-
nak, megmozdításnak a pedig, nem egy két
tanult, hanem az összes belső ifjuságot, és a
moltós végrehajtása után tizenöt óráig
nagybörbe mind theologus a Landesgericht
börözében rabló-gyilkosok közö zarárján. Tes-
sek csak ezt a kis könyvet olvasni s hason-
lításra oszra a maros-vásárhelyi 1852-ben és a
balassaián 1852-ben megjelölt hamisítást.
Mert ugyancsak gyászdó, hogy ha olvassuk, nem
fogja az Ungváron megmozdítás durvának és
grobjának, nem fogja a magyar padurok
eljárásit fellátókhoz nevezni.

Van azonban olyan is, a mit
megfogadással tudat a Gazeta. Aradon a kü-
pélszolgálati új román tanár nevezett ki a
között, miniszter. A lapok a várost körbejáról
festik, a kormányzat a mellek volt, hogy
a román nyitván székely végleg meg kell
szűntetni. A miniszter mégis upból betöltötte
azt Van eszt a Gazetának egy elismerés
szava a miniszter iránt, a ki a közelmunká-
nyal szembe mert szállni? Csak azt várja . . .

Van öröm s Lencuor. A feld-magyar-
ország közvilágosítási ügyét megajánlotta a
köz gyarmeknek az Alföldre való szállítást,
mert sok pénzbe került. Kzen egyélt biroz-
ságot küldött ki az egy alapos tanulmányo-
zására, de a Gazeta ezt faszakon bírja s
szinte kijelentéi örömeben bírbeli. Így fog jarni
— egy modor — midőn magyarizásti törek-
vő, mert az Isten nem fogja megsejteni
szokat, kik a népoket megakárák semmisíteni,
és nem jarnak az Ur után. Ez amár elég
czírás ki van rakva. Ezen elhalhatnak a lák
gyermeknek, de magyarral meg ne tanuljanak,

TÁRKA.

Lina.

Történet a boudoirj népeletről.

I. rta: R.

(Folytatás).

II.

Bár Trunk nem zongorizott. Zöld
színe hajló szalonkabinján ketonai érdemleket
bronz és ezüstből, hatalmas arcan rezes bír,
György testvér székét; lábai lákolt, ha nem,
rugák a pedált, fény pedig a szíves katoná
tipkák takarón mozogt.

A „Rika-Terem“ tancsterem zongora-
mestere, egy született német bárá, beaká-
tott olykor a táncosok által okozott pokoli
zavalka:

— Sák elegint . . .

A táncmester — nappal pincér egy
vendégének — állt utca az éjsz. katonára
emlékeltető alkalom alkalmán:

— Csak feszelen, csak unnezint! . . .

Kihűnősen senki sem feszélyezte magát.
A zongorista egész testével ráneháradott a
szobafestő-lagynára s szörlemez szavakat: sug-
dosott — hangos szavai — fülszó.

— Ó te parvos . . . Mért nem jöttél el
tegnap reggel a pinczra . . .

Dohánygyári munkások — erős szagot
terjesztve hajkúbtól — nagyszorgozóká magu-
kál kereskedőseggel alkúli s kikészítve az
udvara, a sötétbe lépve alát, de a hold ré-
nyéből, csököltök levele-férvél . . . Áltán
halványan vagy kárpitára tértek vissza és tá-
ncosok torlók.

Egy sávjai bouna, gazdájának csupasz
képt dísz dísz dísz dísz dísz dísz dísz dísz
s a teljesítő gyermek minden székét kikutatta
bounban után.

Újsághirdő látók egy csoportban,
főrt adták jótékony s táncosok s egymás-
közölközve színek, udvarokat egymásmak
mint főrt a helyőrző:

— Kedves kisasszony, parancsol szin-
háza minden . . .

— Fajdalm. nem enged a papám! . . .

Vén lány gubazskotolt a sarkos s
bírgyen nézte a táncosokat.

Egy egész egy magához ölelte táncos-
nőjét, hogy az felköltözt.

S a táncmester — előadékos — egyre
kiabált:

— Csak feszelen, csak unnezint! . . .

A zongoramester alakja már egészen el-
vesztett a fűt és perellők közepebe, s nem
tudott hánan kerültek az időközben felbuzgó
rikálások hangjait:

— Sák elegint . . .

Mint mikor óriási szűben forr, fő, bu-
zóg a ruha: egy forrott főrt, izradott az
alacsony, de széles táncsteremben mindmá-
nyul táncosok pár. Befekt az ajtókról az
szélmozgást egyrészt főrt főrt a fűt és a kő-
lombán szin cikakot befekt az ajtókról, nyu-
kuk s vasalásipó ruhákra.

Ruhagyörgök, oldpötti eszmélőit rögzelt
hok volt telet a terem ajka: a földrejellet hon-
bonok ropogtat a táncosok lábai alatt. Egy-
egy pattanás s utána nyögve ejlett „já“
vagyitt a lázas zavargás: valamelyik leány
mellőifjúság acélléme pattant el s dővel
az elemebe nyomult . . . A székely lány min-
den székely nyögve, de azért székelyit arca-
czal kibekölt testtel is — táncosok torlók.

A tánc székelyes öröme, mely csak az
emvordit találták meg, mindnyegre foko-
zódta, és meg volt az egész tömeg.

Két lakatos lány, kik még csak az imént
is alkonyozóig utaztak le a hozzájuk nem
illő öltözködést, vadul sodorított meg magukat
a táncosok, s fejtől fölfejt állást csigakötők
Csak három bárszörnyű, szabadosított utca-
hőz halgaltak a zen oromsterem s elegáns
finomnak székely modoralkodtak, székelyes-
székelyek belkötött végig a padlón . . .

Szombat este volt a munkások székely-
ben esztogott a pénz. Milyen lekötött székely!

A heibér nyavalygott, törlömlöklöndött az
öbise székében.

Lina lány egy sarkából nézte végig az
egész pokoli színhelyt. Most volt itt először
a nagy tánc, hogy fog látni lák jóné.
Nemes, tiszta lenyögve magyarról a kő-
nyalt, melyet a férfi és nő közötti kámbóc-
hozott létre. Feje, mize, minden fejét s azt se
tudta midőn. Balról egy körhöz jógok, jobbról
két mesterszabó vette körül a fagyat.
Alig felelt nőket. A férfi szók nem látta meg
jgy, minden embert minden levetkőzte, mint
hogy csak nem székely, hanem barmok
fogtak térdelni sem akart haladni. Utálta őket,
izradt kétség a barmokból fogó leheletkötő.
Hogy barmnak minden székely székely után! Ma
már felvults fogna hűgok elbukása. A kis Lina
alig eszeddellett fel a máris el-előzött ide.
Hitta őt is. Milyen kár, hogy nem jött el,
legelőbb megmagyarrakatta volna testvérének,
hogy csak nem székely, hanem barmok
fogtak térdelni sem akart haladni. Utálta őket,
Molon kapnak minden székely székely után.
Mert székely, székely csak a lánybeesett. És nem
tudnak belőlük fog látni székely sem . . . Ah
jgy megmagyarrt ő, hogy a fogára koppin-
ta, csak nekem a nyomorultaknak, kik kiháznál-
ják az asszonygy gyűnyességét, östobaságot.

(Folyt. köv.)

